

Valtuuston kokous

JULKILAUSUMA

TIEDOTUSVÄLINEILLE 25.4.2018

Julkaisuvapaa HETI

Terveyskeskuskäynnit maksuttomaksi koko maassa

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry vaatii terveyskeskumaksuista luopumista koko maassa. Asiakasmaksuista saatava rahoitusosuus on varsin pieni suhteessa maksujen perinnästä aiheutuviin hallinnollisiin kuluihin.

Helsingissä hallinnolliset kulut veivät vuonna 2012 lääkärivastaanottomaksuista kertyneistä tuotoista runsaan neljänneksen. Helsinki päätti vuonna 2013 luopua terveyskeskumaksuista. Maksuista luopuminen ei uhkakuvista huolimatta myöskään lisännyt terveyskeskuslääkärikäyntejä.

Asiakasmaksupolitiikkaamme ohjataan lainsäädännöllä, jonka tavoitteena on maksujen kohtuullisuus sekä palveluiden hyvä saavutettavuus. Suomen perustuslakivaliokunta on jo vuonna 1996 linjannut, ettei henkilön taloudellinen asema saa olla esteenä palveluiden saamiselle.

Silti elämme tänä päivänä tilanteessa, jossa useampi kuin joka kymmenes pienituloisen ikääntynyt jättää menemättä lääkäriin rahan takia, kertoo THL:n tuore tutkimus (23.2.2018, [Ikääntyneiden sosiaali- ja terveyspalveluiden tarve ja käyttö eroavat tulotason mukaan](#), Suomen sosiaalinen tila 1/2018).

Kahteen alimpaan tuloviidennekseen kuuluvista noin yksitoista prosenttia ei ollut viimeiseen vuoteen käynyt lääkärissä taloudellisten ongelmien vuoksi. Noin prosentti suomalaisista, peräti 55 000 ihmistä, kohtaa sosiaali- ja terveydenhuollon kuluja, joita kuvaillaan katastrofaalisiksi ([Asiakasmaksujen kohdentuminen väestössä Suomessa](#), THL 11.4.2018). Asiakasmaksut, lääkkeet ja matkat haukkaavat heidän käytettävissä olevista tuloistaan peräti 40 prosenttia.

Sairaalahoidossa katetaan asiakasmaksuilla noin viisi prosenttia todellisista kuluista, kotisairaanhoidossa taas osuus on nelinkertainen, yli 20 prosenttia. Kunnat voisivat soveltaa harkintaa asiakasmaksuihin, mutta ne eivät sitä juurikaan tee. Satojatuhansia asiakasmaksuja päätyykin Suomessa vuosittain ulosottoon.

Palvelu-, matka- ja lääkemaksukatot tulee yhdistää yhdeksi maksukatoksi

Valitettavan usein pienituloiset kansalaisemme säästävät lääkkeitään ja muista terveydenhuollon kustannuksistaan, jotta rahat riittäisivät muihin menoihin. Jos eläkkeensaaja jättää rahapulassaan lääkkeet ostamatta tai vaikkapa hampaansa hoitamatta ja sairastuu pahemmin, on tällä merkittäviä kustannusvaikutuksia yhteiskunnallemme.

Asiakasmaksut kohdistuvat eniten pienituloisille ja sairaille. Näin ollen henkilön tuloihin kohdistuva maksurasite on huomattavasti suurempi pienituloisilla.

Henkilöiden toimeentulon ja maksurasitteen tarkastelussa asiakasmaksujen ohella tulisi ottaa huomioon myös lääkkeiden omavastuut sekä terveydenhuoltoon liittyvät muut maksut. Käytössä on kolme eri maksukattoa: maksukatot palveluille (683 eur), lääkkeille (605,13 eur) ja Kelan matkoille (300 eur). Ne ovat yhteensä 1 588,13 euroa.

Palvelu-, matka- ja lääkemaksukatot tulee yhdistää yhdeksi maksukatoksi, jonka tason tulee olla korkeintaan noin 775 euroa. Erilliset maksukatot tulee kuitenkin säilyttää ja niitä tulee seurata myös jatkossa. Kunkin erillisen maksukaton täytyessä asiakas ei maksaisi kyseistä palvelu-, matka- tai lääkekohtaista maksua. Palvelut tulisivat maksuttomiksi, kun palveluista, matkoista ja lääkkeistä perityt maksut ylittävät maksukaton.

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Lisätietoja:

valtuuston puheenjohtaja Arja Ojala, 0500 877 333

MIKÄ ON EKL?

- Eläkkeensaajien aktiivinen edunvalvoja
- Perustettu 1962, takana jo yli 56 vuotta aktiivista toimintaa
- Yli 80 000 jäsentä 323 yhdistyksessä
- www.elakkeensaajat.fi